

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยจะได้นำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้คือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่มดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 149 คน
2. ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 3,080 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 40 คน จำแนกเป็นรายกลุ่มดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนที่ทำหน้าที่เป็นประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มโรงเรียนละ 1 คน รวม 20 คน (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก)

2. ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นเลขานุการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มโรงเรียนละ 1 คน รวม 20 คน (รายชื่อปรากฏใน ภาคผนวก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้าง และแบบวิเคราะห์เอกสาร

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (structured interview) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระยะเวลา การปฏิบัติราชการในตำแหน่ง และคุณวุฒิทางการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยข้อคำถามที่ใช้ สัมภาษณ์ จำนวน 40 ข้อ ตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 11 ข้อ

2. สภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้านการ สนับสนุนหรือดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากร จำนวน 3 ข้อ

3. สภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้าน การพัฒนาอาคารสถานที่ บริเวณโรงเรียน และระบบการสุขภาพีบาล จำนวน 3 ข้อ

4. สภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ

5. สภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้าน การเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ พัฒนา ป้องกันและแก้ไขสิ่งแวดล้อม ของชุมชน จำนวน 3 ข้อ

6. สภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 3 ข้อ

7. สภาพการประเมินผลการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาทั่วไปและปัญหาการบริหาร งานในแต่ละด้าน จำนวน 10 ข้อ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

2. แบบวิเคราะห์เอกสารของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบเติมข้อความ โดยพิจารณาจากเอกสาร 5 ประเภท ดังนี้ (รายละเอียด ปรากฏ ในภาคผนวก)

- 2.1 แผนงานโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2.2 ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- 2.3 บันทึกรายงานการประชุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- 2.4 คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- 2.5 บันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด หลักการ เกี่ยวกับการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม และผลงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม จากเอกสาร และตำราต่าง ๆ เช่น คำสั่ง คู่มือการปฏิบัติงาน หนังสือ รายงานการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม และหาข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ
2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยนำภารกิจในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมในระดับกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข
4. ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้
6. นำเครื่องมือที่ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการออกไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรและวิเคราะห์เอกสารด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตออกไปสัมภาษณ์ประธานกลุ่มโรงเรียน และเลขานุการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสาร

2. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และศึกษาข้อมูลจากเอกสารด้วยตนเองจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ จำนวน 40 คน สามารถสัมภาษณ์ได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยงาน 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาครูและบุคลากร การพัฒนาอาคารสถานที่ การจัดกิจกรรม - การเรียนการสอน การเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือกับชุมชน และการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์เอกสารจากโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม วิทยุทันการปฏิบัติงาน บันทึกการประชุม และการบันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการที่โรงเรียนกำหนดขึ้น วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\text{ค่าร้อยละของคำตอบ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบคำถาม}}$$

จำนวนผู้ตอบคำถาม